

værende, da jeg troer, at i samme Grad, som Banffelighederne ligeoverfor Rigsdagen bleve mindre for et nyt Ministerium, i samme Grad vilde Banffelighederne blive større ligeoverfor andre Forhold, som Ministeriet ogsaa maa kunne magte, for at kunne glennemføre denne Sag. At disse „andre“ Forhold ikke ere svage, derfor have vi Bevist i vor Erfaring, nemlig i de Ministerforandringer, som i de sidste Aar have fundet Sted; thi de ere vissevis ikke faldne ud i en folkelig Retning. Jeg troer ogsaa, at den Uoverensstemmelse, som det er oplyst, at der findes mellem Hans Majestæts Ministre indbyrdes, tyder paa, at disse Forhold ikke have tabt deres Styrke; thi, hvorledes skulde et Ministerium af saa uligeartede Elementer kunne sammenholdes, naar ikke Sammenholdet var en nødvendig Betingelse for, at det kunde udføre sit Hverv i alle Retninger.

Jeg kan heller ikke billige Adressen i hele dens Omfang, forsaavidt nemlig den gaaer ud paa at udtale en Mistillid til det hele Ministerium, eller i alt Fald, hvis jeg har forstaaet den ærede Forslagsstiller rigtigt, til samtlige de Medlemmer af Ministeriet, til hvilke Rigsdagen staaer i Forhold; thi jeg troer ikke, at de, der her have villet stemme for det Forslag, som Regjeringen senere selv har optaget og stillet i Landstinget, kunne føre en saadan Anse. De to Puncter, der have været til Hinder for, at en Overenskomst kom istand, hvilken vilde have gjort saa vel Interpellationen som Adressen overflødig, vare jo, som bekjendt, § 5 og § 2 i Grundlovsudkastet. Hvad § 5 angaaer, har jeg allerede udtalt mig, og hvad § 2 angaaer, saa er der vel Ingen, som troer, at den Styrke, hvormed Ministeriet har holdt paa Spørgsmaalet om Udskrivningen, skulde hidrøre fra en eneste mig Anskuelse hos samtlige de Ministre, til hvilke Rigsdagen staaer i Forhold; men, er dette ikke Tilfældet, saa er det jo dog muligt, at dette Stridspunct kunde hæves ved en enkelt Modification i Ministeriet.

Der er udtalt flere Betragtninger for og imod et Ministerkifte, hvilke jeg dog ikke kan tillægge stor Værdi. Man har sagt, at Ministeriet er optraadt med Haardnakkethed og

Overmod — saaledes vare Udtryffene omtrent. Ja, hvis der fandt et underordnet Forhold Sted imellem Rigsdagen og Ministeriet, saa kunde man klage over disse Egenkaber hos Ministeriet; men, da Rigsdagen i Lovgivningsværket staaer ved Siden af Ministeriet, da den kan sætte Handling mod Handling, saa troer jeg, at, hvor man kan handle, der skal man ikke klage. Mod Regjeringens Haardnakkethed og Overmod kan Rigsdagen sætte Haardnakkethed og — Afstemninger; det kan den gjøre, det har den gjort, og dermed mener jeg er den Regning opgjort. Der er ogsaa bemærket, at de Personligheder, som man nærmest kunde tænke sig at ville indtræde i et nyt Ministerium, vare saadanne, af hvem man maafee endnu mindre end af de nuværende Ministre kunde vente Imødekommen med Hensyn til indre Reformer, og det er vist en Betragtning, som for Mange kan have Vægt. Jeg kan imidlertid ikke lægge stor Vægt derpaa; thi jeg troer, at Forsatningsspørgsmaalet for Diebliffet er den langt overveiende Hovedsag; naar dette Spørgsmaal engang er afgjort, kan det ikke omgjøres, hvortilmod de indre Reformer altid kunne komme senere.

Da min Stilling til Adressen altsaa er saaledes, at jeg kun deelsviis kan samstemme med den, saa veed jeg ikke at finde andet Udtryk for denne min Mening end, naar Spørgsmaalet om Adressens endelige Vedtagelse foreligger, at afholde mig fra at stemme. Jeg troer ogsaa, at jeg derved vil imødekomme et Duffe af den ærede Forslagsstiller, som har meent, at det var godt, at Afstemningen blev saa reen som muligt (Monrad: Hør!).

Monrad: Jeg kan ikke tilraade Thinget at tiltræde det stillede Endringsforslag. Det forekommer mig, at de Forandringer, som deri ere foreslaaede, ikke ere saa væsentlige, at de betage Adressen dens Charakter. Jeg tvivler meget om, at noget af Ministeriets Medlemmer, hvis den ærede Rigsdagsmand, der har stillet dette Endringsforslag, vilde gjøre dem det Spørgsmaal: om de meente, at Indgivelsen af den Adresse, som Endringsforslaget gaaer ud paa, var et forsonligt Strid, vilde besvare det bejaende; Skade, at ikke no-